

EMPORDA FEDERAL

Terra de llibertat Jo'n dia del EMPORDA en una sola paraula.

Preus de subscripció
 Figueres 1 pta. trimestre.
 Fora. 1'25 »

Setmanari d' U. F. N. R.
 Redacció y Administració: Carrer de la Presó, n.º 8.

Número solt 10 cents.
 » atrassat 20 »

Any VII

Figueres 5 de Maig de 1917.

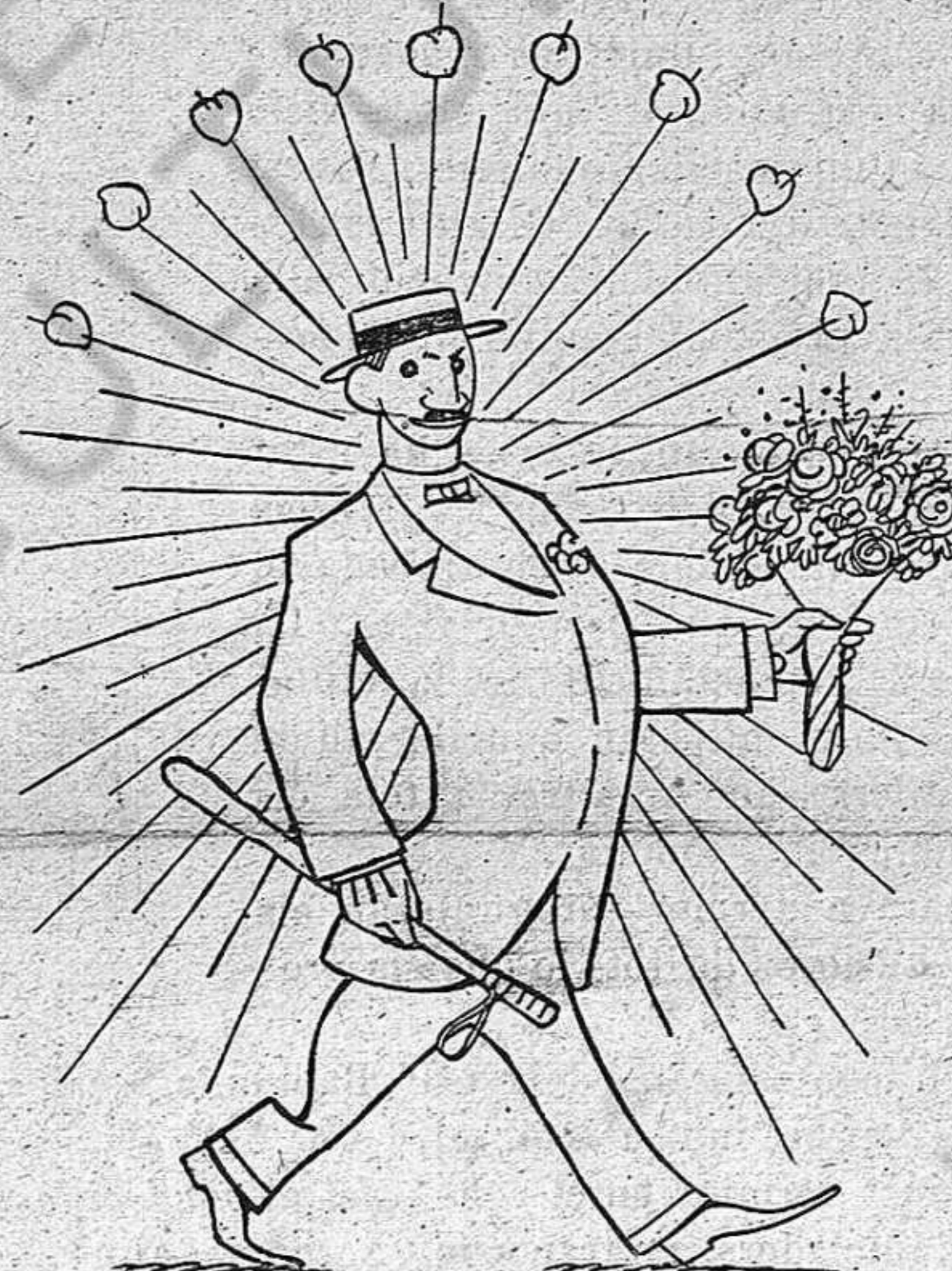
Núm. 324.

MODERNA FARMACIA CUSÍ

PA I PASTES DE GLUTEN PER
 A DIABETICS, PERSONES GRA-
 SSES I MALALTS DELICATS DE
 ; : : : PAHIDÓ : : : :

GRANS MAGATZEMS PUIG PARIS

SASTRERIA I NOVETATS PER A HOME
 GRAN BAZAR DE ROBA FETA

ELS MES IMPORTANTS DE LA COMARCA
 PREU FIXE

La xibeca ha xutat

En Maura es el gran rábula nacional. Monomanfac de les arrogancies tribunícies, preté concordar les prevencions timorates de la nació amb el seu geste d'oracle egípcí. En Maura sempre entona psalmódies de cara a l'anorreament popular malgrat el seu pretencions popularisme. En Maura sempre será la xibeca de les letals «fetitxerfes».

En el seu discurs del 29 d' Abril ha llegitimat En Maura l'actual política de nefasta insensibilitat espanyola davant el trontoll internacional i ha esborrat amb un gest d'olímpica vaidor la significació del acte de Beranga. Quant estém menaçats per el tancament de l'importació carbonífera i, en conseqüència, per el parament d'industries metalúrgiques amb la seqüela de la fam en les regions treballadores, En Maura retreu el tópic de Gibraltar. Quan va a estroncar-se per l'intervenció del nord-americà a la guerra la nostre font de provisió de blats i de cotons, En Maura recorda el *Maine*. Quant van podrint-se en els dipòsits valencians els nostres productes agrícoles perquè les necessitats de la economia euro-

pea redueix l'eficiencia dels mercats d'exportació, En Maura resucita les gastades perfidies angleses. Quant el bloqueig submarí alemany ens inmovilisa tota la marina mercant i, de retop, atenta contra vides i interessos nacionals, En Maura proclama la condescendencia per a els imperis del centre. Contra aqueix esperit de justícia humana que satura la guerra de les nacions occidentals i contra els interessos espirituals i econòmics del país que s'trovarán mermats segons sigui una fórmula o altre d'estabilitat política la que s'instauri en els protocols de la pau futura, En Maura, preconitzant el sentit doctrinari de l'arrossament d'espatlles, ha parlat com un rábula vulgar per a contentar neguits de marqueses palatines i de *señoritos chulos* i, a mes d'aquestos, deuen haber aplaudit els seus conceptes tots els agents que l'espionatge alemany ha escampat per les estacions radiogràfiques clandestines de les costes espanyoles. En Maura s'ha revelat com a patge d'armes castrófic de Bent-hman Hollveig el notari major dels sofismes irracionals teutons.

Des de les altures de la seva infatuació política ha xutat la xibeca mallorquina. Senyalaba una mort a la casa. Una mort que era l'ànima balba de tot un poble empatxat de

hidalgues corcades i de miseries espirituals.

Diada Pi Margall.

Aplec de gent en dia de festa; espectacle de bon veure; banderes, adhesions i representacions de Juntes i Comitès; uns senyors *de fora* qui van a Barcelona per a assistir el matí a la manifestació i la tarda als toros. Total res. Un espectacle vistós; uns telegrams, unes firmes i uns segells posats infantilment en els papers timbrats de la Fraternitat de l'Ate-neu de la *manilla*, etz., etz.

Densá del 20 de maig de la Solidaritat Catalana, d'aquell gran aplec de gent qui protestá contra la llei de jurisdiccions i que després ha soporat resignadament la llei i les seves nombroses aplicacions; densá que hem vist tot aixó, aquestes placívoles manifestacions, no 'ns entussiasmen perquè 'ns hem convenut de la seva poca trascendencia. Tot el mérit está en els directors d'escena.

Es a Portugal i a Rússia aon hi ha prou gent capassa per a fer «Diades» dignes den Pi Margall.

El record d' En Pi Margall.

Del número *Barcelona Pi y Margall* en copiém les següents ratlles, escrites per el qui fou el nostre con-ciudadá i ardit propagandista En Joan M.ª Bofill:

«La gloria d' En Pi y Margall, resplandeix, com el sol, per sobre de l'humanitat, iluminant el fons de les conciencies y escalfant d'amor els cors. Lo seu millor títol era, sens dubte, el de legislador. Per ell es que s'igualava, si no 'ls supera, ab els genis excepcionals qu' en diferents períodes de la Historia han aparegut, mostrant a la Humanitat la via que deu fer alcançar la felicitat de la terra.

Gran es Moisés dictant al poble hebreu, des de 'l Sinai, els preceptes del Decálech; sublim es Jesús predicant als seus deixebles el Sermó de la Montanya; gegants contemplo als homes de la Revolució francesa declarant y regoneguent els drets del Home y del Ciudadá; però tan gran com ells miro jo destacarse la figura del Mestre entre els Mestres, al publicar el seu Programa, quals principis no foren escrits certament per a l'us exclussiu dels federals, com equivocadament podria creure's, sinó per a tots els homes y per a tots els

LIBRARY

pobles. Els drets y els devers del home constituït en societat hi están esculpits ab un relléu que jamay se esborrarà. Els principis de la societat futura hi están consignats ab una claretat, una concisió y un ordre admirables, com inspirats que son per la Veritat y la Justícia.

JOAN MARÍA BOFILL.»

L'urbanització de la Rambla

La propera construcció del monument a Monturiol que l'escultor Casanovas està termenant, i que per les dades que tenim, serà un formós exemplar d'esculptura catalana moderna, induï al nostre Ajuntament, per iniciativa dels concellers Srs. Pichot i Cusi, a resoldre l'urbanització de la Rambla.

La nostra Rambla, es quelcom de únic, entre les petites ciutats catalanes. El foraster que l'admira una vegada, ja no l'oblida: els seus platanes, la seva amplaria son d'una bellesa ben propia que no ens fa pas evocar, ni els jardins i passeigs francesos, ni els italians, ni l'encarcarament tudesc. Ella, la nostra Rambla te un caracter ben propi i personal i el conservar-lo, era no sols un cas d'amor propi sino que també un deure artistic ineludible.

Al acordar el nostre Ajuntament l'urbanització de la Rambla, tingué el bon acert d'encomenar el projecte a qui unia, al respecte de la fesomia de la nostra ciutat, una clara visió de la ciutat futura i un gust depuradíssim. Aquest home, aquest artista que es diu Giralt Casadesús ha formulat el projecte d'urbanització de la Rambla, tal com avui poden admirar-lo els nostres llegidors.

Aquest projecte que durant les fires ha estat exposat en els aparadors dels Grans Magatzems Puig Paris, es la resolució felís i ben trobada de totes les consideracions que portem fetes. La seva execució serà l'embelliment de la ciutat qu'arribarà per aquest mitjà an aquell grau de depuració i gentillesa que nosaltres i tots els aimants de Figueres hem somniat.

Quant se portarà a terme?—preguntaran els bons figuerencs ansiosos de tot lo que sia progrés i avenç.

Nosaltres els hi contestarem, deixant traslluir, anque sigui indiscreció, el projecte que tot just germina en el pensament dels seus iniciadors. Se tractaria d'organitzar pel Setembre, i fent-ho coincidir amb l'aniversari del naixement d'en Monturiol, una Festa de la Rambla. En aquesta Festa tindria lloc l'inauguració

de la Rambla per a quin fi sembla qu'estan ja ultimades les negociacions de la compra d'algunes d'elles...

Empró es precís que tothom hi ajudi an aquesta empenta d'embellir la ciutat, es precís que tots els bons ciutadans hi posin el seu entusiasme i encoratjament per a que pugui portarse a terme tals bells projectes sense entrebancs ni oposicions xorques.

Prédiques disolventes

De l'entrada triomfal del «vaudeville» en la nostra ciutat.

Aquí aon les Raquels, estrelles del cant alegre, han portat aires de la nostra

la nostra ciutat s'ha avençat—tal vegada per compromís,—a rebre l'adveniment d'aquest genre teatral amb quatre parauletes del seu repertori. Doncs en el mateix aspecte que 'l periódic católic ha condemnat el vaudeville que ara está tant de moda a Barcelona, nosaltres aném a beneir-lo.

Si aixís com aquestos espectacles posen en evidencia la falla de creencies, fossin una propaganda contra 'l lliure pensament, es ben segur que 'l butlletí clerical de Figueres els rebria amb molta benevolensa, com hi reb, sempre que te ocasió, les grimaces literaries ó teatrals amb llicencia esglesíastica.

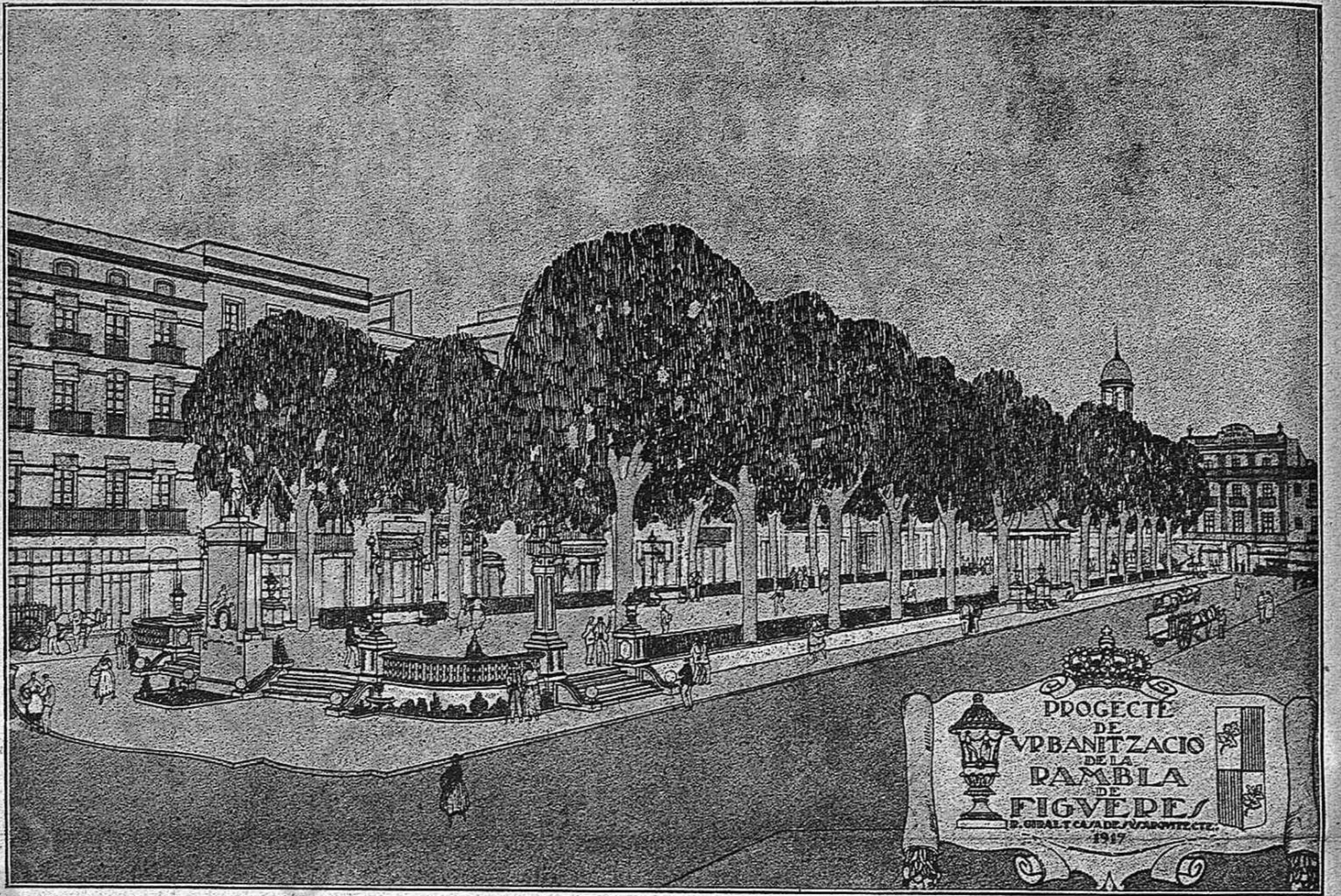
Es per aixó que, nosaltres, dintre del mateix orde en que's coloca *La Veu de l'*

s'esgarrii. Nosaltres, ja 'ns en fem càrrec i en el fons planyém als de *La Veu* porque han d' escriure certes coses.

PALEUS.

Alcaldía Constitucional de Figueras

Habiendo concedido la Compañía de Ferrocarriles autorización para que puedan depositarse en los terrenos que posee en la prolongación de la calle Ronda del Carril, tierras y escombros procedentes de derribos de edificaciones, se hace ello público para conocimiento de los interesados, a fin de que se abstengan en lo sucesivo de depositar tierras y escombros de la referida clase en otro si-

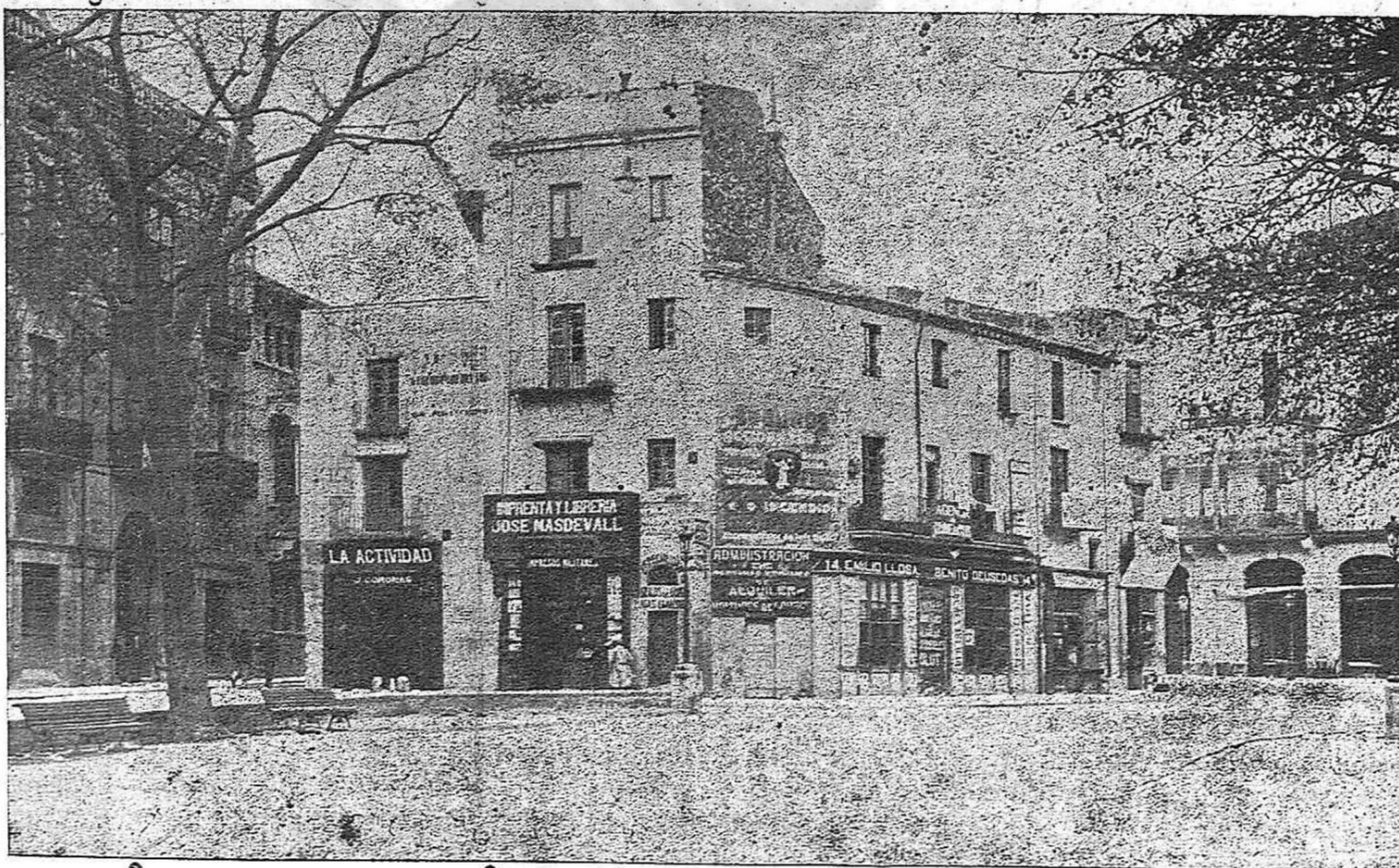
Babilonia, «cap i casal» de Catalunya, era una injusticia que no s'haguessin fet al vaudeville els honors que's te merecuts. Aquesta omisió ha quedat esmenada. En les actuals Fires figuerenques nomenades de la «Santa Creu» hem tingut vaudeville. Ens han fet «La Primera Relliscada», «La Primera Vegada»,

Empordà, pero en sentit contrari del que ella es dirigeix, creiém, declarém i propaguém, per a major escándol, que fan un gran be a la santa causa de la llibertat mal entesa, tots aquells que amb la seva acció ó amb la seva presencia fomenten l'espandiment d'aquell genre teatral, tant mal tractat per els católics

tio que el mencionado bajo la multa que determinan las Ordenanzas municipales, debiendo los carros, para su descarga, utilizar el tránsito de la expresada Ronda del Carril.

Figueras 1.º de mayo de 1917.

El Alcalde,
José Pichot.

L'ILLA DE LA RAMBLA.—Destinada a desaparèixer amb la nova urbanització.

ració del monument a Monturiol amb l'urbanització de la Rambla en la part de la Placeta, una exposició de tota la documentació, planols, banderes i documents d'en Monturiol i l'enderroc de les primeres cases de l'illa de l'extrem

«La Dona Nua», «Les sabatés noves», etc., etc.

No aném a tractar, nosaltres, d'aquesta mena d'obres teatrals, baix el punt de vista artistic. En aixó si que no hi volém entendre res. Pero el periódic católic de

en la premsa i en les converses de compromís. Ja que, per altra banda, está fora de dubte que molts católics, amb sotana o sensa, el cor els hi va vers aquestos espectacles. Sino que han de fer veure lo contrari, perquè'l remat no

DE LES FIRES

La pluja, ha ben esguerrat les festes, el programa de les quals s'ha hagut de canviar, com mes avall se signa.

No obstant, la pluja, ha fet dues bones obres; ha beneficiat la propera cullita i ha arrugat les llustrines i cartons pintats, que per a enlletgir la nostra bonica Rambla havia fet posar algú del Comité de Festes o tot el Comité, pensant-se que feia una gran cosa.

A copia de mullenes, totes aquelles penjorelles de poblet s'irán inutilitzant i si la sort ens ajuda una mica, en lo successiu no s'en tornarán fer de noves. Varen haver de passar alguns anys i forts tramontans per a lliurar-nos dels fanalets de paper.

Enguany encare s'ha intentat aprofitar unes teles de sac amb lletres que'n el seu temps havien sigut daurades. Clavades les entenes i isades les teles, alguna ánima pietosa va convencer's de la necessitat de cridar al drapaire i ja tenim un perllingo menos.

Está vist que 'l progrés necessita el seu temps i molta paciència.

APLEC ORFEONIC

Tindrà lloc a Barcelona, en el Palau de Belles Arts, el dia 27 del present, per a rendir tribut d'admiració i d'homenatge al benemérit «Orfeó Català» i el seu mestre Millet, amb motiu de celebrar aquell ses noces de plata.

Orfeons de tots els indrets de Catalunya farán cap, aquell dia, com sagrat romiatge, vers la capital catalana, i junts cantarán, sots la impecable direcció del

Vermouth Rossi

Para evitar confusiones pidase en bars y cafés con estas palabras: "Vermouth Rossi"

Martini & Rossi

legitimo Torino

mestre Millet, les següents composicions.

Cant a la Senyera.—Sota de l' Olm.—L' Hereu Riera.—Nit de vetlla i els Segadors.

Per a millor afiançar l' èxit del festival-homenatge, i a fi de fer més viable l' anada dels Orfeons a Barcelona, la Comissió organitzadora del mateix no ha reparat en sacrificis, i si a la activitat seva, que 's molta, hi afegim el desitj que senten els cantaires de testimoniar llur admiració a la primera Entitat Choral catalana, no serà aventurat augurar una jornada d' esplendor i festa.

Entretant, el nostre «Germanor Empordanesa», del qui ens hem ocupat diferents vegades amb lloança, treballa

Terceros Premios: de 100 pesetas cada uno:

- D. Pedro Sargatal y Geli.
- D. José Hernandez Oliva.
- D. Juan Bta. Caixás y Guanter.
- D.ª Ana Perpiña y Martí.
- D.ª Maria Creixell y Hopital.
- D.ª Trinidad Canta y Angelet.

Figueras 30 de abril de 1917.

El Alcalde-Presidente,
MARIANO PUJULÁ.

SALVADOR BOSCH y ROIG, Director de la Escuela *Práctico Mercantil* y representante de la importante Compañía de seguros LA CATALANA, participa el traslado de sus despachos a la calle Matadero Viejo, núm. 4.

cos Rodriguez noticiant-li la creació d'unes Escoles en el poble de Tapis (vora Massanet de Cabrenys) en atenció als desitjos d'aquet diputat.

Es molt lloable la creació d'Escoles, les que no deuriem mancar ni en el poble mes insignificant, però desgraciadament no es aixís.

Es d'agrahir doncs, tot lo qu'es fassi per l' ensenyança.

Amb el títol de «Nou catedrático», llegim qu' el nostre volgut amic don Joan Carandell Pericay acaba de guanyar en renyides oposicions, la Càtedra de Història natural i Fisiologia de l' Institut de Cabra.

Molt agradable es l' impressió qu' ens

Salvador Marqués s' havia guanyat en aquella població, i alguns veïns de Figueres entre 'ls que s' hi comptaven els Srs. Alomar, Margall i una comissió de la nostre Joventut que portava la representació del partit.

Arribada la comitiva al departament civil del cementiri de dit poble, el nebot del finat nostre concitadà i ex-conceller del nostre Municipi D. Miquel Puig, en sentides paraules feu una petita biografia del difunt i donà les gracies als concurrents en nom de la familia.

L' eminent publicista Don Gabriel Alomar llegí unes quartilles glosant el sentit doctrinal del luctuós acte que es celebrava i en parrafades brillantíssimes exortà als presents a seguir l' exemple d' En Salvador Marqués qui, fins en l' hora de la mort, sabé fer prevaldre contra estatuits prejudicis religiosos, la llibertat de conciencia.

A l' atribulada familia del finat i en particular al seu nebot Sr. Puig, fem demostració del nostre condol.

La casa qu' ofereix els articles sense augment de preus.

Grans Magatzems Puig Paris

Les funcions d' ópera.

La companyia d' ópera qui actua en el teatre «El Jardín» dirigida per el mestre Sabater ha constituït el nombre mes interessant de les Festes.

El nostre «gran teatre» ha estat molt concorregut i el públic ha demostrat la seva satisfacció, aplaudint als artistes en totes les representacions.

Agencia Marítima
C. Calzada

Port de la Selva

Admet carga general per a Port-Vendres i Cette.

Dirigir-se a D. Pere Pagés, Llansá.

D. BOSCH (fotógrafo)

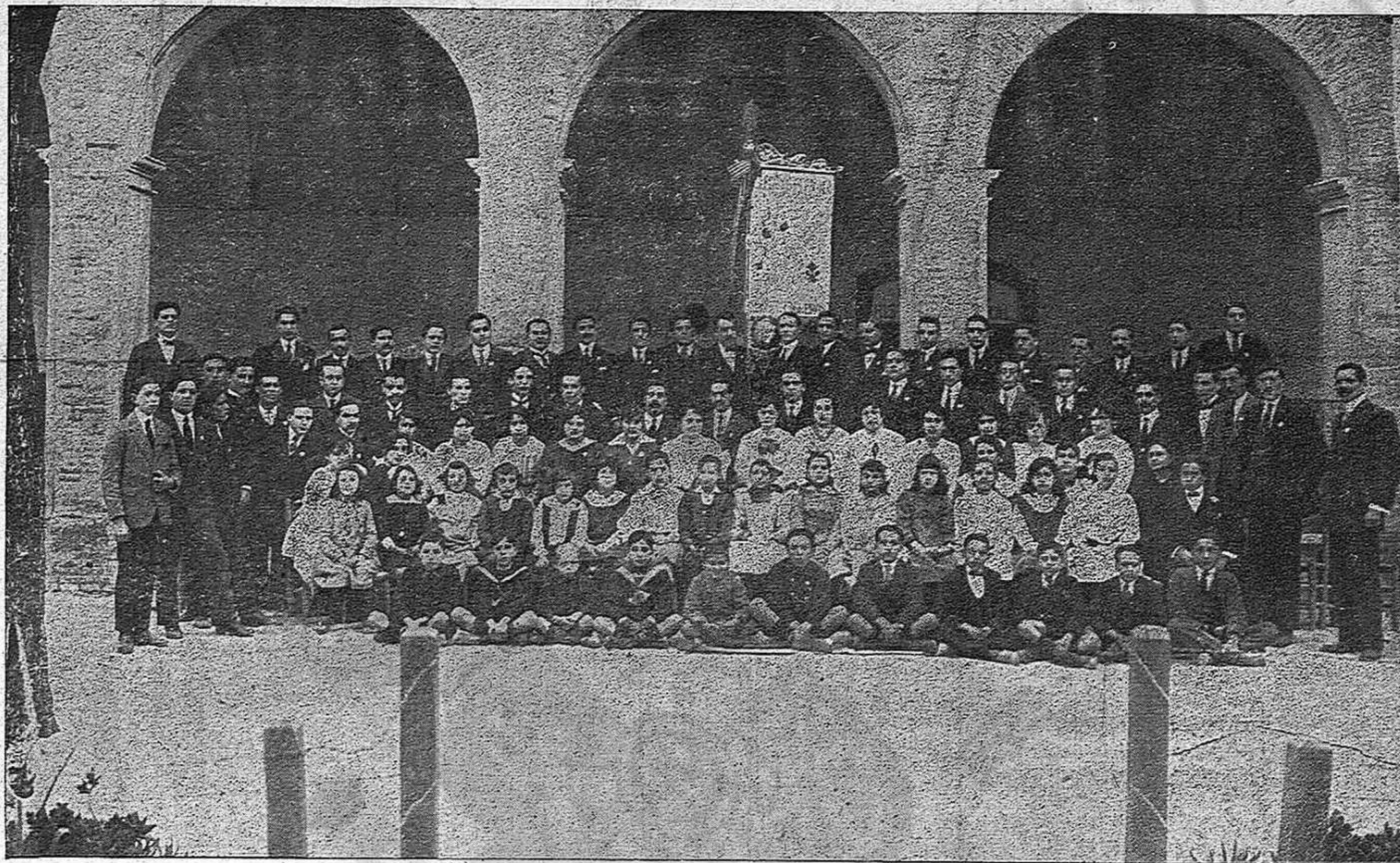
Calle de Liers, n.º 20.—FIGUERAS

Decidido e infatigable siempre, en introducir dentro de mi magestuoso y espléndido taller fotográfico, todos los adelantos de la fotografía moderna; me es grato anunciar, que después de haber adquirido como único en la provincia, el maravilloso invento de las fotografías Animadas; ahora me honro también, en anunciar un trabajo único en la provincia y es el de trasportar en portal minia-da, el retrato de una señora sea de edad, o joven, en el más rejuvenido y hermoso cromo, de los que se ven expuestos en las librerías.

Tambien acabo de instalar como he visto en Paris en un departamento de mi espacioso jardín, una pista expofesa para fotografiar automóviles y cualquier otro carruaje, incluso caballos sueltos y con jinete, para cuyos trabajos, acabo de montar un Lente que posee un Angulo potentísimo.

PREGIOS SUMAMENTE AJUSTADOS

Imp. J. SERRA, Caamaño, 21.—Figueras.

El Orfeó «Germanor Empordanesa» que va a emprendre una excursió artística.

activament a fi de que Figueres no quedi orfe de representació en una festa tant bellament catalana.

Junta Administradora
del Legado de D. Juan Clerch

CONCURSO instituido por el Testador para premiar a vecinos pobres de esta ciudad que durante el año más se hayan distinguido y dado mejores ejemplos de virtud y amor al trabajo.

FALLO DE LA JUNTA

Primeros Premios: de 400 pesetas cada uno:

- D.ª Maria Sala y Casademont.
- D. Francisco Minobis y Godo.

Segundos Premios: de 250 pesetas cada uno:

- D.ª Dolores Roig y Ferraró.
- D. Jaime Barneda.
- D. Luis Vergés y Pellicer.

Comité Permanente de Festes.

La pluja del primer dia de la Fira ha impossibilitat alguns dels espectacles del programa d' aquestes Festes. Per lo tant, s' ha acordat modificar aquest programa de la manera següent:

CORRIDA DE BRAUS, per a el diumenge, dia 6 del mes que som.

FESTA DE L' ARBRE, per a el diilluns, dia 7.

CURSA DE MOTOS, per a el diumenge dia 13.

Totes elles en les mateixas hores que tenien senyalades.

Noves agradables.

Per la prempsa ens enterém de qu' el diligent diputat senyor Ballbé de Gallart ha rebut afectuosa carta del actual ministre de Instrucció Pública senyer Fran-

causa veure com aquell xicotet que fa quatre dies el trobavem amb els llibres sota el brás sortint de nostre Institut, avui ja s' ens presenta com una esperança d' aquesta regeneració que déu forjar-se en les aules.

Al nostre amic i pare, don Rafel Carandell, adressém la nostre felicitació pels progressos del seu fill.

GANGA: A precio baratísimo se vende una antigua y acreditada panadería en esta ciudad. Horno y agua abundante en casa. Numerosa parroquia. Informarán en la Redacción de este periódico. 1—3

Acte civil.

El passat diumenge, en el proper poble d' Avinyonet va efectuar-s' hi l' enterrament del qui fou bon ciutadà i ferm lliberal En Salvador Marqués.

Al acte, que per expressa voluntat del finat tingué caracter civil, hi concorregué bon estol de gent d' Avinyonet, lo que prova les moltes simpaties que En

IODENOL MARTIN

Perfecte substitut de l' oli de fetje de bacallá.—Reconstituent de gust agradable i excel·lents efectes.—Antiga i acreditada Farmacia de R. MARTIN, successor de Deulofeu.—Rambla, 12.

I. CARLOS MERCIER

Sucesor de ESTEBAN POMÉS
Fábrica de Pastas finas para sopa
 Calle Nueva, núm. 6 y Blanch núm. 1
 Teléfono, núm. 52
FIGUERAS.— (Provincia Gerona)

SOMBRERERIA
 DE
Pararols Germans
 Per imposició de
LA MODA
 sempre lo mes modern i elegant en
 Sombreros : Gorros : Corbates : etc., etc.
FIGUERAS Monturiol, 9

«El Eco de la Moda»

NARCISO FONT

SASTRE-MODISTO
 Plaza Constitución, 4 y Portella, 1.—**FIGUERAS**

Corte y confección elegantes.—Especialidad en trajes de Señora y de ceremonia.—Gran esmero en todos los trabajos.

BANCA Y CAMBIO
 DE

J. FERRÁN Y GALTER
 (Sucesor de Miguel Coldecarrera)

Compra y venta de valores, pago de cupones, descuentos de letras, giros sobre Paris y plazas de España, cambio de monedas, cuentas corrientes, depósitos de metálico y de títulos en custodia, etc. etc.

Calle Vilafant, 2 y 4.—**FIGUERAS**

Consultorio del Dr. Tutau

Para enfermedades Venéreas y de la Piel

Nuevo horario de Consultas

Días laborables { De 11 a 12 mañana { Jueves: solo de 10 a 1 mañana
 excepto los jueves { » 4 1/2 a 6 1/2 tarde { Festivos « 10 a 12 id.

Calle Vilafant, 24, bajos.—**FIGUERAS**

RECADERO

DE

FIGUERAS A PERPIGNAN
 y vice-versa

Admite comisiones los Jueves y Domingos en el «Café Bar Parisièn», Rambla; y calle de Perelada, 13, Figueras. En Perpignan, Rue Grande San Martín, 71.

NO COMPREU MOBLES
 sense visitar primer el gran magatzem

EL 24

DE

ESTEVE VILANOVA

Carrer Ampla, 24.—**FIGUERAS**

Solidesa, elegancia, baratura.—Exposició permanent.

DROGUERÍA

DE

JULIO MARGALL

Plaza de la Constitución, 14
FIGUERAS

Productos Químicos y Farmacéuticos * Aguas minerales * Artículos para la Fotografía * Pinturas, Colores, Barnices.

Novedades

para

Señora

HIJOS DE J. MATAS

FIGUERAS

FARMACIA FERRÁN

Subida al Castillo, 6.—**FIGUERAS**

Centro de Específicos Nacionales y Extranjeros y de Aguas minero-medicinales.—Soluciones inyectables esterilizadas.—Sueros y Vacunas.—Oxígeno puro.—Ortopedia—Perfumería higiénica.—Báscula medical.—Herboristería medicinal selecta.—Laboratorio especial para análisis profesionales.—Depositario exclusivo de los productos de la S. A. «Producción Farmacéutica Española» y de las Pastillas «Orión» al eucalipto contra la tos.

Especialidades Farmacéuticas FERRÁN

Fosfomaltina Granular, poderoso tónico reconstituyente.—**Fermentos digestivos**, de excelente resultado para corregir y curar los desarreglos del Aparato digestivo.—**Neurokephaline**, remedio seguro e inofensivo del elemento dolor cualquiera que sea su causa.—**Píldoras laxo-purgantes**, purgante suave y agradable. Regulador de las funciones intestinales.—**Lombricida vegetal**, infalible para expulsar los gusanos intestinales (cucs) de los niños.—**Loción capilar**, higienede la cabeza. Hermosea, evita y detiene la caída del cabello.

Depósito general: **FARMACIA FERRAN**

Por
10 céntimos...

pueden mineralizar Vdes. mismos, instantáneamente el agua de mesa, haciéndola alcalina y litinada, ligeramente gaseosa, digestiva, muy refrescante y agradable, aun pura Basta para ello hacer disolver en un litro de agua potable un saquito de

LITHINÉS
 del
D' GUSTIN

El agua así mineralizada constituye el régimen indispensable para preservar las enfermedades y curar las afecciones de los riñones, vejiga, hígado, estómago, intestinos

Cada caja contiene 12 paquetes permitiendo hacer 12 litros de agua mineral.

Dipositari únic per a Espanya: **M. DALMAU I OLIVERAS**

Passeig de l'Industria, 14.—**BARCELONA.**